

S Prešernove proslave SHPZ V AVDITORIJU

Letošnji Prešernovi nagajenci.

Mladinski pevski zbor iz Velikega Repna
Pevovodja: Viktor Guštin.

Moški pevski zbor iz Bazovice
Pevovodja: Karel Bošnjak.

Moški pevski zbor iz Sv. Križa
Pevovodja: Viktor Guštin.

Mešani pevski zbor 'Igo Grudena' iz Nabežine
Pevovodja: Karel Bošnjak.

Oklet iz Sempolaja
Pevovodja: Stanko Zidar.

Bakterije nam bodo pomagale povečati pridobivanje petroleja

Količina petroleja, ki je ostala v opuščeni vrelci, večja od tiste, ki je bila izčrpana Z dodajanjem plina v usahle vrelce pridobijo približno 1.250.000.000 sodov - Bakterije izločajo iz kamna petrolej, nekatere pa ga celo naredijo lažjega in bolj tekočega

Da zadostijo stalno naraščajočemu povpraševanju po petroleju, vrtajo ljudje v zemljo do več kot 5000 metrov globoke luknje in iščejo nove vrelce. Najvažnejše odkritje na tem področju pa bo morda tisto, ki so ga naredili v nekem ameriškem laboratoriju v preprostem četritrtiliterskem vrču. S tem odkritjem bodo morda podvojili pridobivanje petroleja iz do sedaj znanih virov. Kar se je dogodilo v tem vrču, je ključ do ravnanja, po katerem bodo morda spravili iz zemeljskih globin nove milijarde sodov petroleja, kar mnogim znanstvenikom doslej ni uspelo, kljub njihovim mu nenehnemu trudu.

Ko navrtajo nov vrelce, je to petroleja sprva močan, pogosto pa upada in končno popolnoma usahne. V domnevi, da v takih vrelcih ni več nič petroleja, so jih prvi iskanci opustili in iskali novih, ter se nislo zavedali, da je količina petroleja, ki je še ostala v vrelcih, večja od tiste, ki so jo pridobili. Bilo je prav tako, kot da bi bili prebivalci plinom napolnjen balon. Plin, ki je prihajal na površje zemlje, je prinašal na površje petroleja, še več pa ga je pušal iz zemeljskih skalami. Nekaj so ga pozneje dvignili s črpalkami, ko so pa vrelci znova usahnil, so bili iskanci prepričani, da je podzemna nahajališča dejansko popolnoma izčrpana.

Vendar pa so nekatera sreča na naključja dokazala, da so se motili. V državi Pennsylvaniji so neki vrelce začelo zapirati, ker so morali čakati, da dosežejo neke naprave, ki so jih potrebovali. Kmalu nato so ugotovili, da je postal tok petroleja iz sosednjih vrelcev jačji. Ta pojav je pri nekem mladem delavcu vzbudil misel, da bi morda lahko povečali tok petroleja, če bi podzemski plin, ki si je skozi luknje utrl pot na prosto, nadomestili z novim. Ta postopek se ni obnesel samo pri živih vrelcih, ampak tudi pri že opuščeni, in kjer niso imeli plina, so uporabljali zrak, pozneje pa vodo. Od leta 1947 dalje so s tem postopkom, ki so ga izpopolnili, pridobili približno 1 milijardo 250.000.000 sodov petroleja.

Ko pa so znanstveniki poglobili svoje znanje o značilnostih petroleja, ki je pod zemljo, so spoznali, da ga je v skalah še najmanj toliko kot so ga pridobili pri prvem vrtnanju vrelcev in kasneje, ko so začeli uporabljati omenjeni postopek. Celotno izpopolnjenosti, smotnim metodami, katerih se poslužujejo pri vrtnanju in izkoriščanju novih petrolejskih vrelcev, lahko pridobijo samo približno štiri petine petroleja, ki so v nahajališču.

Milijarde sodov petroleja, ki so še vedno tesno uklenjene v zaprtih plasteh peska in apnenastih skal, postajajo bistveno važne v današnjem svetu, ki potrebuje iz dneva v dan več te dragocene surovine. Na svetu pa ga ni vprašanja, ki bi ga ne bilo mogoče rešiti - človek mora samo najti pravi odgovor nanj.

Pred nekaj leti je bil profesor pomorske mikrobiologije na Scrippsovem oceanografskem zavodu pri kalifornijski univerzi, dr. Claude E. Zobell, zatopljen v raziskavanja, ki jih je vrtil za Ameriški petrolejski zavod. Pravzaprav je čudno, da nam je spričo dejstva, da je petrolej tako važen za naš način življenja, tako malo znano o njegovem nastanku. Večina znanstvenikov se strinja, da je nastal iz organskih snovi, to je iz rastlinskih in živalskih ostankov. Dejstvo, da bakterije napadajo vse organske snovi, je vodilo do logičnega sklepanja, da so igrale vlogo, ko so tu pri nastanku petroleja in dr. Zobell je skušal dognati, kaka je bila ta njihova vloga. Pri svojih poskusih je dr. Zobell prepoznal nekaj morskega peska s petrolejem, mu dodal nekaj bakterij in ga po tem z bakterijami vred potopil v raztopino mineralnih soli. Čez nekaj dni je bila gladina raztopine pokrita s tanko plastjo petroleja. Bakterije so izločile iz morskega peska ves petrolej. Dr. Zobell je potem mislil na nekaj primerkov iz tamkajšnjih opuščeni petrolejskih vrelcev. Nekaj teh kamnov je potopil v raztopino, kateri je dodal bakterije, druge pa, ki jih je dal v enako raztopino, samo da ji ni dodal bakterij, je postavil v

hladilnik, katerega notranja temperatura je bila globoko pod ničlo, kar je izključevalo možnost razvoja kakih bakterij.

Bakterije, katerih število se kot znano v eni ali dveh urah lahko podvoji, so se hitro razmnoževale in so čez nekaj dni izločile iz kamnov petrolej, medtem ko se kamni, ki jih je bil dr. Zobell postavil v hladilnik, niso prav nič izpremenili. Nadaljnje proučevanje ni prikazalo samo, kaj se je bilo zgodilo, ampak tudi da različne vrste bakterij ne vršijo enakega dela in da je njihovo opravilo odvisno od vrste kamnov, ki vsebujejo petrolej. Bakterije, ki uspevajo na trdih površinah, dobesedno izkrajajo petrolej iz zrn poroznega peščenjaka. Druge, ki pridejo v dotik s petrolejem prepojenim peščenjem, izločajo neko kislino, ki razkroji apnenec in tako se ves petrolej sprosti. Tretje vrste bakterij pa bi lahko primerjali mini-urnim čistilnicam, ker se lotijo petroleja samega, ga naredijo lažjega in bolj tekočega.

Možnost, da bi marljive, majhne bakterije lahko osvojile milijarde sodov petroleja, je gospodarsko in trgovsko zelo važna. Preden pa jo bodo mogli izkoristiti v trgovske namene morajo natančno dognati še mnogo stvari kot na primer, kako vpliva na bakterije različna temperatura in pritisk, kako reagirajo na zemeljske kemikalije, ali jih je treba hraniti in koliko bi stala njihove uporabe. Raziskovalci se skušajo dokopati do odgovorov na ta vprašanja. Preden bodo mogli dane možnosti izpremeniti in stvarnost, morajo dokazati, da je pridobivanje petroleja z bakterijami ceneno.

Bakterije bi lahko vršile svoje koristno delo tudi na velikih ležiščih atabaškega, s katranom prepojenega peska v Kanadi. Doslej so se izjalovili vsi poskusi, da bi iz tega peska pridobivali petrolej v trgovske namene, čeprav je to ležišče eno izmed največjih znanjih petrolejskih nahajališč na zahodni polobli. Po raznih znakih bi lahko sklepali, da bodo bakterije igrale važno vlogo tudi pri iskanju novih petrolejskih vrelcev. Ko bodo dognali, kako

delo so vršile pri nastajanju petroleja in kako delujejo v zemlji, ki pokrija nahajališča, ter bodo z dobljenimi izsledki izboljšali sedanje iskalne metode, bodo morda lažje odkrili nova ležišča.

Koliko časa bo moralo poteti, da bodo iz starih vrelcev s pomočjo bakterij lahko tretji črpali petrolej, ne more nihče napovedati. Vsekakor pa je dr. Zobellovo odkritje znova dokazalo, da je za blaginjo kakega naroda prav tako važna njegova iznajdljivost kot so njegovi naravni viri.

Tiskarski stroji bodočnosti

«The Graphic Arts Research Foundation» - «Družba za raziskave o tiskarskih strojih» - je

paznoma, da je izdelala prvofotografski elektronski stroj, ki bo verjetno povzročil pravo revolucijo v tiskarstvu in odpravil vse dosedanje črkostavne stroje s kovinskimi črkami. V delu ima družba že 75 takih elektronskih črkostavnih strojev, ki bodo že letos dokončani.

Prvič, odkar so izumili tiskarsko tehniko s premičnimi črkami, so zdaj osvojili tiskarstvo stavljenja s kovino. Napravo sta izumila dva francoska inženirja, L. M. Moyroud in R. A. Higonnet.

Novi elektronski stavni stroj fotografira črke na vrteči se stekleni plošči in proizvede film, s katerim je mogoče izdelati fotografiran posnetek. Stavce tipka na navadno črkovno ščalo, kakor jo imajo navadni pisalni stroji, in zato bo lahko stavlil vsak, kdor zna pisati na pisalni stroj.

Viktor Cermelj s Proseka prejema nagrado.

Prof. Tone Penko prejema nagrado.

SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOVNIH LJUDI JUGOSLAVIJE

Pred dobrim tednom je bil objavljen načrt statuta Socialistične zveze delavnih ljudi Jugoslavije, ki ga je po navodilih zveznega odbora Ljudske fronte izdelala posebna komisija istega odbora.

S tem je dana osnova velikim organizacijskim spremembam najmočnejše jugoslovanske politične stranke in osnova velikim spremembam njene vloge. Objavljeni načrt statuta vsebuje organizacijski okvir Socialistične zveze delavnih ljudi, njegove podrobnosti politične smernice in obsej dejavnosti po doletu čezni kongres, ki bo 22. t. m. v Beogradu. Statut ne predlaga samo zamenjavo imena Ljudske fronte, ampak tudi velike, globoke spremembe v napredovanju notranje demokratizacije, na družbenem razvoju v Jugoslaviji, in tudi na mednarodnih razmerah. Slednje je utemeljil Tito - želan komunistov Jugoslavije v Zagrebu, ko je rekel: «Taka organizacija, ki predstavlja

zdržištev zavednih graditeljev socializma, ima lahko v tesnem sodelovanju z ostalimi socialističnimi pokreti v svetu zelo važno in koristno vlogo za vse človeštvo».

Dočim je bil ves poudarek prejšnjega imena Ljudske fronte v besedi «fronta», kar je pomenilo revolucionarno borbenost, je v novem preimenovanju poudarek v besedi «zveza», kar pomeni da ostane revolucionarna organizacija, ki se nadalje bori, vendar njena moč temelji še posebej na zvezi, t. j. skupnosti delovnega ljudstva. Že v samem načrtu se izrecno naglašja, da Socialistična zveza delavnih ljudi nadaljuje politično dejavnost in borbene tradicije Ljudske fronte v novih družbenih razmerah kot socialistična politična organizacija. Istočasno pa se poudarja tudi njena mednarodna vloga, saj je v samem načrtu statuta izrecno rečeno, da Socialistična zveza delavnih ljudi «vzdržuje in razvija zvezo s socialističnimi strankami in organizacijami in drugimi naprednimi demo-

kratičnimi pokreti v svetu». Ponovno se torej poudarja mednarodna vloga Zveze, zato ker je to v novem statutu novost, kar v starem statutu ni bilo izrecno postavljeno. Nikakor pa ne mislimo trditi, da je težje statuta in dosledno temu same dejavnosti zveze samo in izrecno na njeni mednarodni vlogi, kajti njeno težišče, kakor tudi vsa njena dejavnost, še vedno na njenih notranjopolitičnih osnovah, ki so omogočile njen dosednji razvoj in napredek. Ta razvoj pa so omogočili veliki koraki k demokratizaciji gospodarskega in sploh vsega družbenega življenja v Jugoslaviji.

Bodoča Socialistična zveza delavnih ljudi ne bo v bodoče ena izmed množičnih organizacij, po katerih se bodo izvajali že vnaprej določeni sklepi, sprejeti celo v osrednjih odborih ali komitejih drugih organizacij, kot je to bilo v Ljudski fronti, kjer je bilo v statutu samem, ki je bil sprejet na tretjem kongresu Fronte rečeno: «Ljudska

fronta Jugoslavije je enotna, vsenarodna politična organizacija, v kateri je vodilna sila komunistična partija in ki zbira milijone delavnih ljudi. Značaj nove organizacije se precej menja, kar nam pove statut, kjer v prvem členu načrta čitamo: «Socialistična zveza delavnih ljudi Jugoslavije je politična organizacija delavnih ljudi, ki zbira delovne državljane in državljanke ter njihove organizacije v borbenu zvezo za izgradnjo socializma in socialističnih družbenih osnov na politični osnovi socialistične demokracije. Socialistična zveza delavnih ljudi Jugoslavije je nastala iz Ljudske fronte Jugoslavije ter nadaljuje njeno politično dejavnost, njene borbene tradicije in novih družbenih pogojev kot socialistična politična organizacija».

Iz tega sledi, da se odslej celotna dejavnost komunistov prenese v izvajanje te dejavnosti v Socialistični zvezi delavnih ljudi, in se razvija v okviru njenih organizacij. Zato se o vseh političnih problemih prinašajo sklepi samo na konferencah Zveze. V tem je jasno izražena samostojnost zveze, samostojnost, ki se odraža tudi v tem, da je včlanjevanje v zvezo posvsem individualno in ne kolektivno, po kateri drugi organizaciji, ki bi avtomatično prepuščala svoje članstvo ali pa za celo politično v članstvo Zveze same. To pomeni da človek, ki je član neke druge sorodne organizacije, kot n. pr. sečanja Ljudske fronte ali Zveze komunistov Jugoslavije, ne postane s samim tem avtomatično tudi član bodoče Zveze delavnih ljudi, ampak se mora v Zvezo vsak sam in posamič vpisati.

Socialistična zveza delavnih ljudi bo samostojna, demokratična socialistična organizacija in v načrtu statuta se v njej ne omejuje dejavnost njenih članov; nasprotno, dajejo se možnosti široke iniciative in samoiniciative tako v predlaganju, v diskusijah in v odločanju pri vseh vprašanjih, ki se tičejo organizacije same, kakor vsega njenega delovanja. V devetem členu načrta statuta beremo med drugim: «Osnovne organizacije in nižji vodilni organi Zveze so v svojem delovanju samostojni. Viš-

(Nadaljevanje na 4. strani)

CHARLES DICKENS PICKWICKOVCI 204. Prevedel prof. dr. Fr. Bradac

Gospod Weller je izgovoril to kratko vsebino svoje zarote naglo in sepetaje, potem pa ni hotel oslabiti učinka tega duhovitega obvestila z daljšim govorom, pozdravil je po fjakarsko in odšel.

Samu se je komaj spet vrnila njegova običajna mirnost, ki jo je popolnoma zmotilo skrivnostno poročilo njegovega očeta, ko ga je poklical gospod Pickwick.

«Sam,» je rekel le-ta.

«Prosim,» je odgovoril gospod Weller.

«Rad bi šel malo na izprehod po jekniščici in ti me boš spremljal, Sam; vidim nekega jeknišnika, ki ga poznamo,» je rekel smehljaje gospod Pickwick.

«Kjerga, gspud?» je vprašal gospod Weller. «Tistga z douga griva, al tistga zamluga z nugavicam?»

«Nobenega teh,» je odgovoril gospod Pickwick. «Je nas starejši prijatelj, Sam.»

«Sam,» je rekel le-ta.

«Ampak, saj se ga moras prav dobro spominjati,

Sam,» je odgovoril gospod Pickwick, «ali pa si bolj pozabljiv, kakor mislim, da si. Pst! niti besede. Sam - niti črke. Tukaj je.»

Ko je gospod Pickwick govoril, je Jingle prihajal. Ni bil več tako reven kot prej; imel je na sebi nekoliko obnošen obleko, ki jo je s pomočjo gospoda Pickwicka vzel iz zastavljalnice. Imel je tudi čisto perilo in ostrižene lase. Sicer pa je bil strašno bled in suh in, ko se je počasi vlek, opraje se na palico, je bilo videti na njem, da je bil resno bolan in je trpel bedo; bil je še zmerom zelo slab. Odkril se je, ko ga je gospod Pickwick pozdravil, in zdel se je zelo ponujen in v zadregi, ko je videl Sama Wellerja.

Tik za njim je šel Job Trotter, ki je imel menda vse mogoče napake, samo ne nezvestobe in neljubezni do svojega gospoda. Bil je še zmerom raztrgan in nesnazen, a ni bil več tako strašno zanemarjen, kakor pred nekaj dnevi pri prvem srečanju z gospodom Pickwickom. Ko je snel klobuk pred našim starim dobrosrčnim prijateljem, je zamrmral nekoliko pretrganih besed hvaležnosti ter izjeljal nekaj o rešitvi od gladozne smrti.

«Dobro, dobro,» je rekel gospod Pickwick nestrpno, «lahko greste s Samom. Rad bi govoril z vami, gospod Jingle. Greste lahko brez njega?»

«Seveda, gospod - pojde to - ne prehitro - noge slabe - glava čudna - okrog in okrog kakor pri potresu - res.»

«Dajte mi roko,» je rekel gospod Pickwick. «Ne,

ne,» je odgovoril Jingle, «o ne, prosim vas.»

«Nesmisel,» je rekel gospod Pickwick, «želim, da se oprete name, gospod.»

Videč, da je Jingle v zadregi in da se sramuje, je gospod Pickwick napravil konec s tem, da je vzel bolnikovo roko pod pazduho in ga odvedel, ne da bi znil besedo.

Ves ta čas je razodeval obraz gospoda Wellerja, najgloblje, največje začudenje, ki si ga moremo misliti. Gledal je zdaj Joba, zdaj Jingla in spet Jingla in Joba, ter slednjile tiho rekel: «To sem blazen!» kar je ponovil vsaj stokrat, dokler se sploh ni mogel več govoriti; znova je pogledal naprej na tega, potem na drugega zmedeh in začuden.

«No, Sam,» je rekel gospod Pickwick, ozrši se.

«Ze' grem, gspud,» je odgovoril gospod Weller in šel mehanično za svojim gospodom, ne da bi bil odtrgal oči z gospoda Joba Trotterja, ki je molče korakal zraven njega.

Job je zrl spetketa samo v tla in Sam je bil pustil svoje oči na Jobu, tako da se je zaletavala v ljudi, ki so tam hodili, padal čez male otroke in zadeval v ograjo od stopnicah, ne da bi se bil tega zavedal, dokler ga ni Job pogledal od strani in rekel:

«Kako se imate, gospod Weller?»

«Je to tisti,» je vzkliknil Sam in ugotovil Jobovo identiteto nad vsak dvom, je udaril z nogo ob tla in tal duška svojim občutkom z dolgim pronicavim vzlivom.

(Nadaljevanje sledi)

VREME Vremenska napoved za danes: Predvidevajo se vedno jasno vreme z možnostjo krajevnih pooblašitev. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je dosegla 3,4 stopinje pod ničlo; najnižja 2,2 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Jug. cone Trsta: 18.40: Koncert violinista Igorja Oziha - pri klavirju Hilda Casova. — Trst II: 22.42: Schubertove in Schumannove pesmi. — Trst I: 22.30: Komorni orkester p. L. Toffola. Slovenija: 18.00: Narodne pesmi p. naši zbori in ansambli.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

OBČNI ZBOR PODPORNEGA DRUŠTVA V GORICI

PLODNO DELOVANJE DRUŠTVA v korist pomoči potrebnih dijakov

Poročilo predsednika dr. Jakončiča, tajnika tov. Gravnerja in izvolitev novega odbora

GORICA, 9. — Kot vsako leto so se tudi letos člani Podpornega društva za Gorico sešli, da pregledajo delovanje društva v preteklem letu. Včeraj dopoldne so imeli redni letni občni zbor v prostorih Ljudske čitalnice v Ulici Ascoli št. 1.

Prisotne je pozdravil predsednik društva dr. Jakončič. Izbrali so tričlanski verificacijski odbor, ki je nadzoroval sestanke. Tajnik društva je prečital zapisnik zadnjega rednega občnega zbora, ki so ga prisotni odobrili.

Poročilo o delovanju društva v preteklem letu 1952 je imel predsednik dr. Jakončič. V začetku je poudaril trud društva pri izpolnjevanju nalog, zaradi katerih je bilo društvo pravzaprav ustanovljeno. Društvo je posvečalo veliko pozornost Slovenskemu sirotišni. Dijakom dajmo, pa tudi posameznikom, ki so se zaradi slabega materialnega stanja obračali nanj. Gojenci teh ustanov in posamezniki so bili deležni pomoči v obliki: tako so n. pr. gojenci Dijakove doma dobili precej kosov perila, več parov čevljev in drugih oblačil. Za praznike pa je podelilo 64 oseb, kar čez 250 kg sladkorja, moke in druge hrane. Nudilo je tudi pomoč v zdravilnih, predvsem sirotišnih otrokom. Natančne delovanje društva je bilo precej živahno, tako se je glavni odbor sestel štirikrat, upravni odbor pa šestkrat. Reševalo je tudi prošnje posameznikov za morebitno pomoč, ki bi jim jo društvo moglo nuditi za reševanje takih prošni. Na kateri so rešili 69 prošni.

Odsek za propagando je kljub težavam, na katere je natekel zaradi nerazumevanja posameznikov, do katerih se je obračal s prošnjami, vendar dosegel s svojim delovanjem, da se je število članov v letu 1952 dvignilo od 110 na 130. Večina je rednih, manj pa je podpornih, čeprav bi lahko marsikdo v mestu kot na deželi postal podporni član, ker vsota 1.200 lir letno glede na namen ni pretirana.

Blagajniško poročilo je imel tov. Gravner, ki je očitno delovanje društva, njegove dohodke in stroške, iz njegovega poročila je bilo razvidno, da potrebe posameznikov rastejo in dobi društvo dosti prošni, njegovi dohodki pa so vedno isti. Zato je bilo tudi v diskusiji izrečeno mnenje, da bi bilo potrebno sedanjo članarino, no, ki ni previsoka, povisati, ali pa pridobiti večje število podpornih članov, vendar se bo o teh stvareh pomislil še.

Ponesračenec s Korza

Jozef Salateo je umrl

GORICA, 9. — V nedeljo zvečer je v mestni bolnici Brigata Pavia podlegel hudim poškodbam 31-letni Jozef Salateo iz Ul. Orzani 1, ki je zaposlen pri podjetju «Bilella». Kakor čitatelji vedo, je Salateo pretekli ponedeljek, ko je vozil po Korzi, nenadoma pred poslopjem pokrajine trčil ob mestni avtobus. Pri močnem sunku ga je vrglo z motorja. Obelazil je na tleh hudo poškodovan. Prišli so mu takoj na pomoč in ga peljali v mestno bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je prebil lobanjo, zlomil desno roko in utrpel notranje poškodbe.

Sla po ljubezni

Ju je pr. vedla v Jugoslavijo

GORICA, 9. — V nedeljo popoldne sta prišla v Gorico ameriška vojaka. Eden je pustil prijatelja v neki gorški kavarni in jo ubral skupaj z neko deklico proti goriskemu gradu. Sprehajala sta se dolgo časa, dokler nista našla mirnega kotička, kjer bi se lahko vesele. Ko sta nekaj časa občudovala lepote narave, pri Rafutu in Kostanjevici ju je nenadoma preplasil močan glas, ki jima je velel, naj se ustavi. Bliskoma sta se ustavila, da sta nehote prestopila mejo in da sta sedaj v Jugoslaviji.

Obmejni stražnik ju je pospremljal do bližnje vojarnice, po kratkem izpraševanju pa so ju vrnila na obmejni blok pri Rdeči hiši.

TRGOVANJE MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

Sestanek v Rožni dolini

GORICA, 9. — Preteklo sredo so se v Rožni dolini blizu bloka pri Rdeči hiši sestali predstavniki goriske Trgovske zbornice s trgovskimi predstavniki Slovenije. Z goriske strani so se sestanka udeležili dr. Candutti, dr. Verzezzani in Ivan Bigot. Med predstavniki Slovenije pa je bil tudi dr. Ples od Trgovske zbornice v Ljubljani.

Na tem predhodnem sestanku, ki naj bi pripravil širši sestanek predstavnikov Trgovske zbornice iz Ljubljane, Gorice in Vidma, so govorili o spremembi nekaterih kontingentov za blagovno izmenjavo, ki jih je treba vskladiti z dejanskimi potrebami in možnostmi trgovanja na obeh straneh. Predlagali so, da bi vzpostavili železniški promet med St. Petrom in južno postajo.

Neroden padec starčka

GORICA, 9. — Pred vzhodom kavarne de Nicolò se je danes ponoči okoli 4,45 spotaknil 55-letni Anton Trevisan iz Ul. Basilio 1. Mož se je komaj odpravil domov, ko je nerodno padel in zadela z ramenom obla. Na pomoč je lastnik kavarne poklical rešilni avto Zelenega križa, ki ga je odpeljal v mestno bolnico Brigata Pavia. Po pregledu so zdravniki ugotovili, da si je baje zlomil desno ključnico. Ozdravel bo v približno 25 dneh.

KINO

VERDI, 17: «Mesto se brani in varuje».

VITTORIA, 17: «Francis v akademiji», D. O'Connor.

CENTRALE, 17: «Poročila se zopet, srečka», J. Johnson in K. Grayson.

MODERNO, 17: «Huda muka», B. Field in J. Wayne.

V BLIŽINI ŽELEZNIŠKE ČUVAJNICE V ŠTANDREŽU

Ponoči ga je napadel in mu ukradel 78 tisoč lir

Napadeni 32 letni Sanfilippo je ukraden vso hotel vrtni goriskemu gostilničarju Scarelliju

GORICA, 9. — Predsednik občinskih 20. ure je prišel 32-letni Emanuel Sanfilippo iz Sovodnja k železniškemu čuvaju Lavrencu Močniku v Štandrežu in mu zaulpal, kaj se mu je pripetilo pred dobre pol ure.

Sanfilippo je prestrašen povedal, da ga je neki neznanec ustavil na poti in ga pošteno udaril po glavi ter mu ukradel 78 tisoč lir, ki jih je hranil v notranjem žepu jopiča.

Odpravil se je s kolesom v Gorico, kjer bi moral dati 78 tisoč lir gostilničarju Antonu Scarelli s Trga Cavour. Prišel je do železniške čuvajnice v Štandrežu, ko je iz teme stopil neznanec, ki ga ni mogel spoznati. Ne da bi spregovoril, ga je udaril po glavi, da se je Sanfilippo zgrudil nezavesten na tla. Ko je prišel spet k zavesti, kakor on trdi, ni bilo o neznanem napadalcu duha ne sluha. Nesramnež mu je poleg vsote denarja odnesel še čevlje in mu zaprl kolo s ključavnico. Bos in ranjen je prišel do čuvaja Močnika, ki mu je nudil prvo pomoč.

8 stopinj pod ničlo v Gorici

GORICA, 9. — Ze večeraj zjutraj je topolmer kazal več kot 6 stopinj pod ničlo. Čeprav je bil sončni dan, mraz ni popustil niti opoldne. Proti večeru pa so Goričani in okoličani občutili tako oster leden zrak, da je bilo pričakovati še večje padanje toplotnega dneva. Zjutraj pa je mraz narisal ledene rože tudi na izloženih oknih na Travniku in Korzu. Ob 6. uri zjutraj je topolmer padel 8 stopinj pod ničlo, na letališču pa so zaznavali 10 stopinj. To kaže, da smo imeli najhladnejši dan v letošnji zimi. Zdi se, da mraz še ni popustil. Starejši ljudje so mnenja, da bodo morali potrpeti vsaj do konca meseca. Čakali pa bomo tudi dalje, ko se bodo prve lastovske vrtnile in prinesle pohvalno pomlad.

ZADNJA POROČILA

Razgovori za revizijo francosko - posarskih dogovorov

Bidault in Hoffmann sta dejala, da je Posarju treba določiti mesto v Evropski skupnosti

PARIZ, 9. — Predsednik posarske vlade Johannes Hoffmann, je danes dopoldne prisel v Pariz, kjer bo prisostvoval razgovorom za revizijo francosko-posarskih dogovorov, ki so se pričeli popoldne. Hoffmann spremljajo notranji minister, minister za delo in številni funkcionarji njegove vlade. Razgovori so se pričeli ob 16.30 pod predsedstvom francoskega zunanjega ministra Bidaulta.

Današnja seja je trajala tri četrt ure in je bila posvečena Bidaultovemu govoru in govoru posarskega predsednika Hoffmanna. Imenovali so tudi nekatere komisije, ki bodo z jutrišnjim dnevom pričele razpravljati o podrobnosti francosko-posarskega sporazuma.

Bidault je svoj govor pričel z novembrskimi posarskimi volitvami in poudaril njuno skupnega gospodarstva med obojema državama. Ta skupnost je potrebna za postavitev evropske politike, ki bi jo Francija nameravala voditi v Posarju. Glede mesta, ki bi ga Posarje v Evropski skupnosti, se je Bidault spomnil uspešne evropske skupnosti za premožni, ki jo je Francija tudi predlagala. Nadalje je dejal, da je treba v okviru graditve evropske enotnosti odstraniti vse tiste prepreke, ki so motile delovanje med Francijo in Nemčijo. Francoska vlada je s tem v zvezi že v lanskem letu večkrat predlagala, naj bi Posarju dali evropski statut. Ta predlog, okoli katerega se doslej še niso sporazumeli, so danes ponovno pričeli pretehtati v okviru obveznosti, ki jih je vlada sprejela pred narodno skupščino in zaradi načela, ker ima Francija dolžnost tega statuta kot pogoj za odobritev pariških in bonnskih pogodb. Francoski zunanji minister Bidault je ob zaključku poudaril, da se lahko samo na ta način pokaže francoska volja po vskladitvi francosko - posarskih odnosov v današnjem položaju in za bodoče, kar izražajo odkritosrčnost predloga, ki ga je svojaž dala francoska vlada in ker določa poslanstvo Posarja v Evropi.

Za njim je spregovoril predsednik posarske vlade Johannes Hoffmann. Dejal je: «Francoski v Posarju menijo, da je prišel trenutek, ko je treba potrditi posarsko politično enotnost in glede gospodarstva, neodvisno od denarne in carinske unije, najti način delovanja, ki bo upošteval potrebe in pogoje posarskega gospodarstva in dovolil državi evropski vpliv v gospodarstvu. Samostojno Posarje mora najti svoje mesto v politični in gospodarski skupnosti in pokažati voljo po evropskem sodelovanju, ki obstaja med našimi sanhi».

LONDON, 9. — V Veliki Britaniji se je število mrtvih zaradi influence v zadnjih petih tednih znatno zvišalo. V zadnjem tednu januarja je umrlo 315 oseb.

Od pričetka leta dalje pa v celoti umrlo 568 oseb.

KAIRO, 9. — Egiptovski ministrski predsednik Nagib je danes objavil sejo britanskih in egiptovskih predstavnikov, določenih za pogajanja o Sudaanu, ki se bodo pričele jutri.

Hud mras v Sloveniji

LJUBLJANA, 9. — Danes so zabeležili v Sloveniji najnižjo temperaturo v letošnjem letu. Topolmer je kazal v Planici, Slovenjgradcu 21 stopinj, v Posarju 20 stopinj, v Pragi 19 stopinj. Zanimivo je, da je v Posarju najnižja temperatura v nekaterih višinskih preceh, kakor na Pohorju in na Korzi, zabeležena višja temperatura, kakor v dolinskih krajih.

Zaradi dolgotrajnega mraza so vode v Sloveniji zelo upadle najbolj na Dravi in Soči, ki sta najvažnejši reki za pridobivanje električne energije. Tako nizko stanje vode ni bilo zabeleženo v Sloveniji še dveh leti. Zaradi nezadostne količine vode je veliko manjvane električne energije, ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Hrvaški. Elektronska energija za široko potrošnjo v obeh republikah omejena na 50 odst. Kljub temu pa je v Posarju in v Sloveniji manjkajo električne energije za obratovanje tovarni.

BENETKE, 9. — V vsi Evrope se danes zabeležila najnižja temperatura v tej sezoni. V Feltre je termometer pokazal 16 stopinj pod ničlo.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

BERN, 9. — Danes se je nadaljevalo tekmovalno za svetovno prvenstvo moških v umetnem drsanju. Po štirih nastopih — od sedmih — so naslednji rezultati:

1. James Grogan (ZDA); 2. Hayes Jenkins (ZDA); 3. Carlo Fassi (IL); 4. Peter Firstbrook (Kanada); 5. Dudley Richards (ZDA); 6. Alain Gilette (Francija) itd.

Najboljši jugoslovanski plavalci

Jugoslovanska plavalna zveza je objavila listo najboljših jugoslovanskih plavalcev v preteklem letu. V posameznih disciplinah so bili najboljši:

100 m prosto: Skanata s časom 58,8; 400 m prosto: Stipečič 4:32; 800 m prosto: Stipečič 9:42; 1500 m prosto: Stipečič 16:22; 500 m hrbtno: S. anata 1:42; 300 m hrbtno: Trojanović 2:39; 100 m prsno: Ljovčan 1:10,9; 400 m prsno: S. 3:53; 100 m hrbtno: Ljovčan 1:20,9; 200 m prsno: Jeričević 3:1.

ŠPORTNI DNEVNIK

DVAJSETI DAN ITALIJANSKEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

INTER PRVO TEKMO IZGUBIL

Z dobro igro je Torino dosegel (in to v Milano!), kor letos še nikomur ni uspelo Milan in Juventus sta napredovala za eno točko. Tudi Fiorentina zmagala na tujih tleh

Devetnajst nedelje je ostalo mesto v lestvici, kjer se beležijo izgubljene tekme, za Inter prazno; in bilo je že dolgo časa edino. Toda od nedelje stoji tudi tam alfa: «en poraz, za sedaj prvi. Če so bili redki — zelo redki — tisti, ki so se upali prerokovati zmago Torina na Interjevih tleh v Milano, pa bodo gotovo mnogi sedaj precej bolj pogumni v prerokovanju Interjevega poraza prihodnjo nedeljo v Neaplju. Bivši interjevec Wilkes, ki igra sedaj v vrstah Torina, ni v nedeljo nič kaj pridil igral, toda dal je vendar prvi gol za svoje barve in s tem izenačil. Bilo je v 8. minuti drugega polčasa, torej bi se moralo še biti vzroka za razburjenje. Toda zdi se, da je bilo že po tem golu nekaj panike med domačini, ki se je še povečala čez štiri minute, ko je dal Buhtz drugi gol. Interjevi so se zmedli in končno je prišel v 15. minuti tretji gol: v sedmih minutah torej je Torino stvar opravi! — Inter se ni mogel več rešiti. In pri tem niti ni moglo podceniti: Torinove zmage, kajti bila je zasluženja; moštvo je je zopet pokazalo v dobri luči.

Na tekmi Juventus - Atalanta je prišlo do dveh daskih golov, z vsake strani eden (J. Hansen in C. Soerensen), v ostalem pa nič posebnega. Z Juventus se vedno ni vse v redu. Zaradi neodločenega rezultata Juventus je Milanu uspelo, da je še vedno za točko spredaj. Milan je sicer tudi dosegel le neodločen rezultat, toda s to razliko, da je bil postavljen na tujem terenu. SPAL je vodil do 36. minute drugega polčasa z 1:0 (v 8. min. je Bugatti ubranil dobro streljano Frizanijevo enajstmetrovko). Toda sedem minut pred koncem je prišlo izenačenje in ena točka je odšla v Milan. Ne da bi ne bila zasluženja, to da moge bi bila Ferrarcem bolj koristna kot Milanu.

Presenečenje, ki pomenilo vodo na mlin (ali bolje: milijone) tistim, ki igrajo Totocalcio, še ni bilo konca. Fiorentina, ki letos ne spada v družbo avlikih, si je privoščila v nedeljo čedno veselje s tem, da se je vrnila z obema točkama iz Novare. Res da tu di Novara letos ni to, kar je že včasih bila, toda doma je pač vsakomur trda kosa. V nedeljo pa so vse tri gole dal Fiorentinci, enega že za Novaro (avtogol).

Kolkor toliko normalno — to se pravi tako, da so zmagali domačini — so se zaključile tekme v Rimu, Palermu, Busto

Arsiziu in v Genovi. Roma je imela v gosteh Bologno, s katero se je po prvem polčasu razšla z neodločenim rezultatom in ji je uspelo doseči zmago šele v sedmi minuti pred koncem (2:1). V Palermu sta se sestala zadnja dva na lestvici. Palermo je sedaj tretji od konca, Como, ki je tekmo izgubil (2:0), pa je zadnji. Lazio bi bil skoraj odnesel Pro Patri eno točko, toda malo pred koncem je prišla na pomoč enajstmetrovka, ki je prinesla domačinom edini gol in z njim zmago.

Furlani so nastopili nekoliko oslabiljeni, deloma zaradi bolezni deloma pa zato, ker so nekateri njihovi igralci na turnirju v Viareggio. No, končalo se je z 1:1 in posebno nabrž niso nezadovoljni niti domačini niti Neapeljevi.

V Genovi, kjer je igrala Triestina s Sampdorijo, so postavili rezultat že v prvem polčasu (3:1). Triestina ni igrala ravno slabo, toda dejstvo, da je imela do 9. minute že dva gola več žepu, jo je demoraliziralo in igra ji ni več prav šla. Sicer to ne predstavlja nič nepričakovanega, čeprav je Triestina moštvo, ki dostikrat z najmočnejšimi mošči doseže neodločen rezultat. Prihodnjo nedeljo bomo pa

Tudi povratna tekma med Pro Gorizio in CRDA iz Trizča se je končala z enakim rezultatom prve tekme. Rezultat pa ne pove dejanske veljave obeh moštvi na igrišču, ker bi riorali po vseh pravih zmagati Goričani, ki so bili skoro vse čas v napadu, niso pa znali izkoristiti številnih možnosti, ki so se jim nudile. Trizčani so igrali precej grobo in v sedmi minuti drugega polčasa je bil sodnik prisiljen izključiti iz tekme igralca Bolletijia. Kljub odsotnosti Tullissija pa so se Goričani krepko postavili; najboljši so bili Furlan, Medeo, Pisci, Opazio se je tudi, da je Cuzzot igral bolj kot v drugih tekмах. Goričani so nastopili v sledeči postavi: Buttignol; Venuti; Cuzzot; Medeo; Furlan; Zandomeni; Pisci; Brancolini; Moretti; Bosco; Gratton. Pro Gorizia je sedaj na petem mestu v lestvici z 20 točkami; prvak je sedaj Meistrina s 26 točkami. Lestvica je doživela nekatere spremembe, ker so zaradi odstopa moštva Trieste iz tekmovalstva, bi se odvzete točke moštvom, ki so premagale tržaško ekipo. Pro Gorizia je na ta način izgubila dve točki. Prihodnjo nedeljo bo igrala v Torviscosi

GORIŠKI NEDELJSKI ŠPORT

Pro Gorizia-CRDA (Tržič) 1:1

proti SAICI.

Kronika tekme je sledeča: Goričani prevzamejo takoj iniciativno in skušajo priti do nasprotnikovih vrat, kar jim tudi uspe, vendar žoga noče v vrata; to se izkaže tržičski vratar Brulin. Goriki gol pa pride povsem nepričakovano: v 16. minuti sprejla Cuzzot skoraj s polovice igrišča naravnost v vrata, vratar uлови žogo, ta pa mu pade iz rok in se zakotali v mrežo. Goričani vztrajajo v napadu, toda obramba gostov je čvrsta na straži. Po tridesetih minutah igre preidejo gostje v napad, a tudi njim ni žoga pokorna. Tržičski napad se nadaljuje v drugem polčasu, vendar ne dolgo časa Goričani vodijo svoje akcije lepo in skladno do Brulinovih vrat. tu pa grežijo cilj. V 25. minuti so Tržičani v napadu in tri minute pozneje dosežejo tudi izenačenje. Po tem golu pa vidimo zopet Goričane pred Brulinovimi vrati, a zdi se,

da so začarana, kajti rezultat ostane neizpremenjen.

Sodil je Tavolin iz Ferrare.

Juventina Zagreb 2:1

«Bolje pozno kot nikoli», pravi star pregovor, ki so si ga postavili Juventinci za geslo, kot se zdi iz zadnjih tekem. Prvi dve tekmi povratnega prvenstva, obe na tujem igrišču in obakrat zmaga, — to je vsekakor uspeh. Proti vsem pričakovanjem so Zagrebci izgubili v nedeljo na lastnem igrišču; Juventinci so dosegli kazenski strel že v 1. minuti igre; realiziral ga je Giuseppe. Tekma se je nadaljevala z vidno premočjo Juventincev, ki so v 35. minuti dosegli drugi uspeh, ko je za bil gol Colautti. V drugem polčasu pa je v zmešnjavi, ki je nastala pred juventinskimi vrati, hotel Radigna odbiti žogo, pa je zabil avtogol. Končni rezultat je bil 2:1. Juventina je sedaj po 17 od-

Bo Partizan uspel?

Stirje tuji klubi že izločen v prvem kolu

VIAREGGIO, 9. — Na današnjem tekmovalju na nogometnem turnirju v Viareggio sta bili eliminirani se nadaljnji dve tuji moštvi. Po zmagi Udinese nad Hajdukom in Atalanta nad Offenbachom (4:2); sta danes sledili zmagi Sampdorije in Milana, ki sta odpravili svoje nasprotnike, dunajsko Austro iz Bordeaux s 3:0 (0:0) in 2:0 (1:0). Pri Milanu je igral tudi Longoni, igralce, ki ne na nedeljski tekmi med SPAL in Milanom v Ferrari dal edini gol za svoje moštvo. Od tujih moštvi ki jih je na turnirju sodelovalo sedem, so sedaj še tri, ki se lahko plasirajo v nadaljnje kolo. Bo to uspelo tuji Partizanu v tekmi z Bologno?

BERN, 9. — Švicarska nogometna zveza je sklenila, da bo državna reprezentanca Švice igrala v letu 1953 naslednje mednarodne tekme: 19. septembra CSR B proti Švici B; 20. sept. pa v Pragi A - moštvi. V aprilu Švica - Nemčija; 23. marca Holandska - Švica; 11. novembra Francija - Švica; 24. maja Švica - Turčija.

PARIZ, 8. — Švedska je premagala mešana francosko - ameriško moštvo v dvoboju, ki je trajal tri dni. Švedi so dosegli tri zmage proti trem.

KOSARKA

Goriziona-Trust 52:32

Zaradi počitka prvenstva so odigrali Goričani trening-tekmo z neko ameriško ekipo iz Trsta. Trener Gubana je postavil na igrišče vse igralce in to menjava je pokazalo svoje sadove. Mladi Giorgi je ta dan prvič prišel na igrišče z naokni, kar se je pokazalo za koristno, saj je zabil lepo število košev. Goriska ekipa je nastopila v sledeči postavi: Punteri A. (4), Punteri Silvano (2), Collini (1), Zorzi (15), Kojancijani (2), Rossa (10), Giorgi (12), Korsić (2), Ben- (4).

CRAL iz Strašice, ki igra v kategoriji C, je v nedeljo premagal ekipo Audace iz Trsta s 40:37. V prvem polčasu so vodili Tržičani s 24:20.

Pravno prvenstvo sta se srečali Milje in CRAL iz Strašice. Zmagala je ekipa iz Milje z 39:35.

igranih tekmah na trinajstem mestu v lestvici in ima 12 točk. Za njo so še Sanviteze, Cordenons in Moša z desetimi točkami. Prihodnjo nedeljo bo igrala v Sovodnjah proti ekipi Sanviteze.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

BERN, 9. — Danes se je nadaljevalo tekmovalno za svetovno prvenstvo moških v umetnem drsanju. Po štirih nastopih — od sedmih — so naslednji rezultati:

1. James Grogan (ZDA); 2. Hayes Jenkins (ZDA); 3. Carlo Fassi (IL); 4. Peter Firstbrook (Kanada); 5. Dudley Richards (ZDA); 6. Alain Gilette (Francija) itd.

Najboljši jugoslovanski plavalci

Jugoslovanska plavalna zveza je objavila listo najboljših jugoslovanskih plavalcev v preteklem letu. V posameznih disciplinah so bili najboljši:

100 m prosto: Skanata s časom 58,8; 400 m prosto: Stipečič 4:32; 800 m prosto: Stipečič 9:42; 1500 m prosto: Stipečič 16:22; 500 m hrbtno: S. anata 1:42; 300 m hrbtno: Trojanović 2:39; 100 m prsno: Ljovčan 1:10,9; 400 m prsno: S. 3:53; 100 m hrbtno: Ljovčan 1:20,9; 200 m prsno: Jeričević 3:1.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

BERN, 9. — Danes se je nadaljevalo tekmovalno za svetovno prvenstvo moških v umetnem drsanju. Po štirih nastopih — od sedmih — so naslednji rezultati:

1. James Grogan (ZDA); 2. Hayes Jenkins (ZDA); 3. Carlo Fassi (IL); 4. Peter Firstbrook (Kanada); 5. Dudley Richards (ZDA); 6. Alain Gilette (Francija) itd.

Najboljši jugoslovanski plavalci

Jugoslovanska plavalna zveza je objavila listo najboljših jugoslovanskih plavalcev v preteklem letu. V posameznih disciplinah so bili najboljši:

100 m prosto: Skanata s časom 58,8; 400 m prosto: Stipečič 4:32; 800 m prosto: Stipečič 9:42; 1500 m prosto: Stipečič 16:22; 500 m hrbtno: S. anata 1:42; 300 m hrbtno: Trojanović 2:39; 100 m prsno: Ljovčan 1:10,9; 400 m prsno: S. 3:53; 100 m hrbtno: Ljovčan 1:20,9; 200 m prsno: Jeričević 3:1.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

BERN, 9. — Danes se je nadaljevalo tekmovalno za svetovno prvenstvo moških v umetnem drsanju. Po štirih nastopih — od sedmih — so naslednji rezultati:

1. James Grogan (ZDA); 2. Hayes Jenkins (ZDA); 3. Carlo Fassi (IL); 4. Peter Firstbrook (Kanada); 5. Dudley Richards (ZDA); 6. Alain Gilette (Francija) itd.

Najboljši jugoslovanski plavalci

Jugoslovanska plavalna zveza je objavila listo najboljših jugoslovanskih plavalcev v preteklem letu. V posameznih disciplinah so bili najboljši:

100 m prosto: Skanata s časom 58,8; 400 m prosto: Stipečič 4:32; 800 m prosto: Stipečič 9:42; 1500 m prosto: Stipečič 16:22; 500 m hrbtno: S. anata 1:42; 300 m hrbtno: Trojanović